

E PERKOHESHMIA SHQIP

LA REVUE ALBANAISE

[Ar. 3]

SKANDÉR BÉGU

SHQIPETARE! a é ñihni kete émer? ky burh eshte trim i Shqiperise qi qé munduar 30 vjét per lirin' é saj.

'Émer' i vertét i tij eshte Ghérg Kastrioti, dhé i ati quhësh Ghon Kastrioti; ka lindur ne 1404, ne Kroje.

Mbrét' i Turkut qi quhësh Murat' i IIe, si mundi t' ane é Skandér Bégu, é kish mare bashke mé te tré velhézerit é tij ne 1423. Ne més te velhézervé Ghérghi, qi mori émerin Skandér Bégu, ish me trimi, m' i forti é m' i bukuri. Murati é donté shume dhé é beri kryé ne ushteri, é ne ç' do lufte qe é dergoj burhi Shqipetar qé ghitheñe mundes é kur i mundur. Po Turkut lik, Muratit, zu t'i vije nakar, dhé donté te humbase Skandérin. Shume hére thristé ñérez trima é te forte, dhé vinté te leftòñe mé Shqipetaret duké shpréshuar sé Skandér Bégu do te vritësh no ñe hére. Po ky ghitheñe qé mundes; Muratit i shtohësh nakari, dhé te tré velhézerit ja hélmoj; vétém kete kish frike t'a humbitté sé ushteria é donté fort téper; é kush nuke do ñe Shqipetar mé shpirt si Skandérin? Ne ç' do lufte ish mundes dhé shume trimerira kish tréguar.

Po trimit zemra s' i rinté é préjture; méjtohésh kurdohére per memedhén' é tij; lot i vinin shume hére.

I ati Ghoni vdiq, dhé armiku é beri Shqiperine te tij; trimi atehéré qé ñe lufte mé Hunjadin é trégoj trimerira te mbédha; si mbaroj luften, mé disa qindera Shqipetare nga ushteria vaté ne Shqiperi te bukure, dhé u-be zot i Krojes. Thiri tere paresin' é memedhét, u tha q' « eshte névoje te bashkohémi, sé bashkimi ben forecn; te lidhim fjale, é te leftojme kundre ketyré qéna Turq. » Ghithe é ñohne per te pare.

Turqt' u-égersuan; Halhdupi Ali pasha érdhi

mé 40,000 ushtare ne Shqiperi; Skandéri mé 5,000 é munt dhé é debon.

Mbrétet é Évropes u-gezuan é dhane fjale t'u ndihin Shqipetarevé; po as ñe s'é mbajti fjalen.

Murati dergoj Férúz pashen. É ku vété, moré qén? nuke di ti sé Shqiperine é ruan Kordhetari Skandér? Férúzi u-kthyé vétém, sé te tere shoket ja vrane burhat é Shqiperise.

Ne 1449 Murati, mé ushteri te madhé, vaté vété ne Shqiperi, dhé qendroj perpara Krojes; po trimat é muntne dhé é debuan. O i mjére Murat, é qysh kuxon te vësh n'ate vent te békuar, atjé ték rine Pérendite! Ne 1451 Murati vdiq dhé hipi ne fron Méhméti i IIe i cili mori Stambolhe.

Mbrétet é Évropes u-gezuan téper, sé te mos qé burhi Shqipetar, Halhdupet si qéna te terbuare kishin per te tméruar te ter' Évropen. Po nga ketá mbréter as ñe s' dergoj ndihmes ne Shqiperi. É ç' é do ndihmesin vendi yne kur ka trimin mbrét?

Méhméti dergoj 50,000 ushtare ne juget'é Shqiperise. Skandér Bégu i mundi é i deboj; ne kete kohe u-hoth n' Itali per te ndihur Férdinandit. Ah o trim! sa ñéri i mire jé, sa shpirt te larte ké! Sot psé s' ka ñérez si ty ne Shqiperi! éja ñe hére te na shpetosh dhé tani nga zghédhia.

Turqte Sinan pasha, Hysén Béu, Jusuf Béu, te tere mé ushterira te tméruara, értñe ne Shqiperi; po u-muntne dhé te turperuar' ikne duké vene bishtin ne shalet.

Méhméti mént terbohësh; ay q'ish mundes' i Stambolhit é shihité qe s'kish fuqi per trimat é Shqiperise; shume pashe dergoj, po te tere u-muntne, dhé ne més te tyré qé Balhabani, i cili kish zene ñ'a tété trima te paresise qi patne hyre brenda ne radhe t'armiqevé. Keta te tété trima i shpune ne Stambolh dhé i ropne te ghalhe! Pa shihni sa te liq jane Turqte!

Balhabani vaté dhé ñe hére é prape u-munt,

